

๒๒๒
๑๑
๒๒๒

รายงานการศึกษาวิจัย

เรื่อง

มาตรการตรวจสอบเพ่งเล็งเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ในหน่วยงานที่มีแนวโน้มทุจริตคอร์รัปชัน

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อกำหนดมาตรการตรวจตราและเพ่งเล็งการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐที่ทุจริตคอร์รัปชันนั้น โดยใช้การวิจัยเชิงเอกสาร การสนทนากลุ่ม รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เจ้าหน้าที่รัฐ นักธุรกิจ และผู้แทนภาคเอกชน

ผลการศึกษาวิจัยพบว่าพฤติกรรมหรือรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การละเว้น การปฏิบัติผิดศีลธรรม การปฏิบัติผิดขั้นตอน ผิดกฎหมาย ฯลฯ และมีวิธีการต่าง ๆ มากมายได้แก่ การทุจริตผ่านขั้นตอนจัดซื้อจัดจ้าง ประมูล โครงการ การสมยอมราคา การซื้อขายตำแหน่ง การให้เงินสินบน เงินใต้โต๊ะ ระบบส่วย เงินตามน้ำ ฯลฯ โดยเฉพาะการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่มีรูปแบบเปลี่ยนไปในเชิงนโยบาย มีการนำเทคนิค กลยุทธ์หรือเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้ทำให้ยากแก่การตรวจสอบร่องรอยการทุจริตคอร์รัปชัน ส่วนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐที่มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นที่จะต้องกำหนดมาตรการพร้อมทั้งนำรูปแบบที่เหมาะสมมาปรับใช้เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สำหรับมาตรการตรวจสอบเพ่งเล็งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตคอร์รัปชันนั้น จำเป็นต้องใช้มาตรการด้านกฎหมาย กล่าวคือ จะต้องแก้ไขระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับรายงานบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินทั้งก่อน ขณะและหลังดำรงตำแหน่งให้แก่หน่วยงานที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน นอกจากนั้นจะต้องจัดให้มีระบบการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐทั้งภายในและภายนอก โดยการจัดให้ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานหรือผู้ตรวจสอบภายในตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ในส่วนของการตรวจสอบภายนอก โดยการจัดให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ฯลฯ ทั้งนี้รวมถึงภาคเอกชน สื่อมวลชนและประชาชนร่วมตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐในทุกช่องทาง ทั้งนี้จะต้องกำหนดมาตรการจูงใจให้แก่ผู้ตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ เช่น การให้เงินสินบนหรือเงินรางวัล พร้อมทั้งนำวิธีคิดในเชิงบวกยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ผู้ให้ข้อมูลข่าวสารการทุจริตคอร์รัปชัน นอกจากนั้นจะต้องใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการแจ้งเตือน ตรวจสอบ ติดตามเฝ้าระวังจากฐานข้อมูลของการรายงานทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับ โดยการเชื่อมต่อกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป.ป.ง.)

Abstract

This Research aims to examine nature of corrupt practices among government officials in order to create measure in monitoring the corrupt government officials. Techniques used in the research were documentary research and group discussion including interviews of experts, government officials, business persons and individuals.

The finds various forms of corrupt practices, for example nonfeasance, malfeasance in office, immoral actions, and unlawful practices, etc. The methods were also varied, i.e. corruption in hiring and/or purchasing procedure, government auction, price manipulation, bribing for higher ranks, under-the-desk-money, etc. Most importantly, corruption nowadays has developed into a more policy oriented, using tactics and also a high technology medium that make analyzing traces of corruption even more difficult. Therefore, there is the need to set up effective countermeasures against corruption and appropriately customized methods to ensure greatest effectiveness.

Legal measures are imperative for monitoring corrupt practices among government officials. Among these are amendment of laws and regulations so as to require all government officials to submit (i.e. assets and liabilities) to the National Counter Corruption Commission (NCCC) before and after being in the office. Besides, there should be peer-to-peer monitoring, monitored by superiors, sub-ordinates, co-workers and internal inspection officials in the office, and law enforcement agencies such as NCCC., Office of the Auditor General of Thailand (OAGT), Royal Thai Police, etc. including the public and private sector and the media. In doing so, motivation measure should be encouraged, such as rewards and other forms of honors given to informants. Apart from these, it is recommended that information technology be installed and linked to the AMLO's system to enhance warning, inspection, and monitoring based on the database of financial statements reported by government officials of all levels.